

LUND UNIVERSITY

Att leva som man lär?

En kvalitativ fallstudie om intern demokrati i Organisationen
för säkerhet och samarbete i Europa

Karin Ennerfelt & Mattias Hjelm

Abstract

Uppsatsen utgörs av en fallstudie som syftar till att skapa en djupare förståelse för fenomenet intern demokrati inom internationella organisationer. Studien fokuserar på Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa och genom det teoretiska ramverk som utarbetats ämnar vi kartlägga den interna demokratin i nämnda organisation. Kartläggningen sker genom att applicera fem olika teoretiska dimensioner som på ett eller annat sätt interagerar med intern demokrati inom internationella organisationer. Den metodologiska ansatsen är teoriprovande och teoriutvecklande, detta i hopp om att besvara vår frågeställning på ett uppfyllande sätt.

Studien förklarar deskriptivt hur organisationen interna demokrati kan te sig olika beroende på vilken dimension man studerar. Uppsatsen finner att somliga dimensioner uppvisar en hög grad av intern demokrati, medan andra dimensioner saknar aspekter för att organisationen ska anses verkligt demokratisk.

Nyckelord: Transnationell, OSSE; OSCE, Intern demokrati

Antal ord:

Antal ord: 9415 st.

Akronymer

OSSE – Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa

OSCE – Organization for security and co-operation in Europe

ESK – Europeiska säkerhetskonferensen

RofP – Rules of procedures

PA – Parlamentet

OIO – Byrån för intern översikt

CIS – Commonwealth of Independent States (i.e.” Forna Sovjetstater”)

NGO - Icke-statliga Organisationer

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och Frågeställning	1
1.2	Avgränsning och Material.....	2
1.3	Tidigare Forskning.....	3
2	Teoretiskt ramverk.....	4
2.1	Fem dimensioner av Transnationell Demokrati.....	4
3	Metod.....	6
3.1	Val av fall.....	7
3.2	Operationalisering.....	8
4	Bakgrund till OSSE.....	10
5	Empiri och Analys.....	11
5.1	Utnämning och Deltagande.....	11
5.1.1	Förutsättningar för medlemskap?	11
5.1.2	Hur utses sittande beslutsfattare i respektive del av organisationen och hur ser styrningstrukturen ut?	12
5.1.3	Vilka regler gäller för omröstningar och är varje röst lika mycket värd?	15
5.2	Transparens.....	16
5.2.1	Är information om organisationen tydlig och tillgänglig för allmänheten?.....	16
5.2.2	Håller organisationen omröstning gällande sina beslut och är resultatet tillgängligt för allmänheten?	17
5.2.3	Har enbart stater tillträde till organisationen och beslutsprocessen?	18
5.3	Övervakning och Upphävning av beslut.....	19
5.3.1	Vilka är förfarandena för att beslut tagna av organisationen ska upphävas?	19
5.3.2	Kan medlemsstater påverka upphävningen av beslut, exempelvis med en vetomakt?.....	20
5.3.3	Finns det en övervakande institution och om så är fallet, vad är omfattningen för övervakningen av organisationen?	21
5.4	Oberoende.....	22
5.4.1	Hur fristående är Parlamentet från övre politiska kammare ex. Ministerrådet?.....	22
5.4.2	Vem beror finansieringen på?	24

5.4.3	Hur neutral är organisationen i förhållande till sina medlemmar? .	24
5.5	Nationell Demokrati.....	26
5.5.1	Hur demokratiska är medlemsstaterna?	26
5.5.2	Hur väl överensstämmer staternas agerande med organisationens riktlinjer?	28
5.5.3	Finns det problem till staternas möjlighet och/eller vilja till diskussion inom organisationen?.....	31
6	Slutsats.....	33
6.1	Förslag till fortsatt forskning inom området	36
7	Referenser	37

1 Inledning

I dagens globaliserade värld uppstår frågor och komplikationer som följaktligen kräver svar på global nivå. Detta betyder att stater måste interagera med varandra när hoten överskrider de nationella gränserna. Demokrati blir därmed inte längre exklusivt för den nationella nivån och alltmer fokus har flyttats till ett transnationellt plan. Transnationella aktörer utmanar den statscentrerade bilden av internationell politik och styrning bortanför nationalstaten anses vara en av de viktigaste politiska utvecklingarna på senare tid (Bexell - Tallberg - Uhlin 2010 s. 81).

Samtidigt bör man ta i beaktning att allt inte är guld och gröna skogar. Stater är rationella och handlar främst i egenintresse. Robert A. Dahl diskuterar rådande samarbets-problematik som existerar inom internationella organisationer. Han lyfter explicit svårigheten med att uppnå intern demokrati i mellanstatliga organisationer (1999 s. 19). Följaktligen blir det av stort intresse att undersöka huruvida denna kritik är befogad eller ej. Denna uppsats fokuserar på Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa som vi härnäst kommer benämna som OSSE. Det är typiskt mellanstatlig organisation som är ändamålsenlig för vår undersökning.

1.1 Syfte och Frågeställning

Syftet med denna uppsats är att undersöka huruvida OSSE:s utformning är förenlig eller ej med en teoretisk idealbild av intern demokrati i en internationell organisation. Genom att granska OSSE ämnar vi undersöka i vilken utsträckning deras struktur bygger på demokratiska aspekter och regler, både formella och informella. Internationella organisationer representerar intressen för de människor som organisationen blivit grundad för att hjälpa och följaktligen blir frågan

huruvida de är verkligt demokratiska av stor vikt. Utifrån det teoretiska ramverk som vi applicerar på organisationen syftar vi till att utreda och kartlägga den interna demokratin inom OSSE. Följande frågeställning har framarbetats och kommer ligga till grund för resterande del av undersökningen:

- Hur ser den interna demokratin ut i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa?

1.2 Avgränsning och Material

Vi har valt att hämta vårt material från tidigare studier i ämnet, dokument från organisationen och officiella dokument från medlemsstater. Det sistnämnda kommer framförallt användas för att fånga den kritik som finns inom organisationen. Vi kommer att studera Toppmötet och Ministerrådet, vilka är de två yttersta beslutfattande organen samt det autonoma Parlamentet. Den här avgränsningen gör vi för att den belyser de delar vi vill diskutera med hänsyn till den tidsramen vi har. Självklart kan man göra en större studie av OSSE men det kräver mer tid än vad vi har till vårt förfogande. Hur demokratisk den faktiskt är, analyseras endast utifrån hur demokratisk organisationens struktur är och inte hur demokratifrämjande organisationen är gentemot stater på nationell nivå.

De officiella dokument som vi tänker studera är framförallt 'Rules of Procedures' dels från organisationen som helhet men även Parlamentets egna regler för att få svar på hur organisationen fungerar och hur de följer demokratiska riktlinjer. Men vi kommer även använda oss av dokument och annan allmän information som finns på OSSE:s hemsida för att ta reda på hur bra de passar in i det teoretiska ramverket. Staternas synpunkter kommer undersökas utifrån deras officiella dokument som diskuterar organisationen. Vi tittar på samtliga beslutsorgan som innefattar alla medlemsstater, förutom det autonoma 'Forum för säkerhetssamarbete' då de enbart fokuserar på militära aspekter vilket inte är ändamålsenligt för vårt syfte.

1.3 Tidigare Forskning

Thomas D. Zweifel, har gjort en studie av mellanstatliga organisationer (nio stycken) om de är demokratiska eller ej (2006). Ansong har gjort en liknande undersökning som Zweifel men han undersöker bara en organisation, WTO (2017). Tallberg, Sommerer, Squatrito och Jönsson skriver om transnationella aktörer och deras möjlighet att granska, influera och vara delaktiga i mellanstatliga organisationers beslutfattande (2013). *Union Democracy* (1956) skriven av Lipset, Trow och Coleman handlar också om frågor kring intern demokrati och hur det ter sig i verkligheten, men de diskuterar den interna demokratin i fackföreningar och inte i globala organisationer. Likt Zweifel har Lipset m.fl. använt flera variabler i en form av schema för att förklara demokratin men de studerar fackliga organisationer istället för internationella organisationer. Det finns en rad forskare som har följt i Lipset, Coleman och Trows fotspår och fortsatt undersöka intern demokrati som exempelvis Johnathan A. Fox (2007), John G. Craig och Edward Gross (1970) som också har diskuterat den interna demokratin i fackföreningar i olika delar av världen. Dessa är relevanta för de attackerar en frågeställning likt vår och det övergripande temat är den samma: intern demokrati. Alison Duxbury skriver i sin bok *The Participation of States in International Organisations* (2011) om kriterier för medlemsstater för att vara en del av organisationen särskilt kriterier som demokrati och mänskliga rättigheter.

Men hur sticker vårt fall ut? Zweifel (2006) och Ansong (2017) studerar samma frågeställning och fenomen som vi men de använder inte sig av samma fall. Tallberg m.fl. (2013) skriver om OSSE och dess interaktion med icke-statliga aktörer, vilket är en del av intern demokrati men tillhandahåller inte hela bilden. Lipset, Trow och Coleman; och många andra forskare har också studerat fenomenet men inte utifrån internationella organisationer som statliga aktörer utan fackföreningar eller NGO:s som i regel har individer som medlemmar och inte stater. Duxbury (2011) skriver också om OSCE men han skriver inte om intern demokrati utan om kriterier för medlemsstaterna. Vilket är ett intressant fenomen att studera men förklarar i bästa fall endast en liten del av intern demokrati.

2 Teoretiskt ramverk

För att kunna förstå ovan nämnda forskningsproblem, använder vi delar av Thomas D. Zweifels teoretiska ramverk för att systematiskt kunna kartlägga intern demokrati där OSSE ligger till grund för undersökningen. Vi har anpassat detta ramverk så det blir ändamålsenligt för vår fallstudie och vidareutvecklat det för att belysa viktiga aspekter som Zweifels ramverk förbiser (2006). Vårt teoretiska ramverk utgörs av fem olika dimensioner som på olika sätt kartlägger demokrati inom internationella organisationer.

2.1 Fem dimensioner av Transnationell Demokrati

Utnämning & Deltagande

Denna dimension är en betydelsefull mekanism för att kontrollera och utvärdera organisatorisk demokrati. Dimensionen berör bland annat hur tjänstemän inom organisationen utnämns, och vidare innefattar dimensionen även organisations styrningsstruktur och regler för medlemskap samt omröstningar (Zweifel 2006, s. 19). Dimensionen inkluderar därutöver aspekter om allmänhetens deltagande i organisationen och möjligheten att påverka beslutsprocessen (ibid, s. 20).

Transparens

Denna dimension är nödvändig för en organisations trovärdighet och man kan argumentera för att allmänheten har rätt att få veta vad organisationen sysslar med. Syftet med transparens är inte att förhindra politiska påtryckningar, utan snarare att göra dessa påtryckningar synliga. Organisationen kan stärka sin legitimitet genom att ge tillgång till information som rör implementeringen av politiken. Dimensionen som behandlar transparens innefattar beslutsprocesser; hur tydliga och tillgängliga dessa är för allmänheten. Vidare inbegriper dimensionen huruvida berörda

intressenter har tillgång till information, om organisationen håller omröstningar gällande sina beslut, samt nödvändigheten att göra dessa röster offentliga (Zweifel 2006, s. 21).

Upphävning av beslut & Övervakning

En nödvändig funktion för en demokratisk organisation är förmågan att kunna upphäva beslut. Denna dimension behandlar de förfarandena tagna av organisationen för att beslut ska kunna upphävas av uppdragsgivare eller domare i en domstol. Det är också viktigt att de politiska bestämmelser som organisationen tagit angående upphävning av besluten är i enlighet med öppna och klart definierade och allmänt kända regler. För att en organisation ska vara verkligt demokratisk krävs det mekanismer för övervakning. Således blir det av stor vikt att undersöka om det finns en institution som direkt kan övervaka organisationen och huruvida övervakningen implementeras i praktiken (Zweifel 2006, s. 22-23).

Oberoende

Att en organisation är oberoende är avgörande för tillämpning och utförande. Dimensionen behandlar huruvida organisationen är neutral och opartisk och hur pass oberoende organisations olika institutioner är från varandra. Även finansieringen av organisation är en essentiell aspekt för den oberoende dimensionen (Zweifel 2006, s. 24).

Nationell Demokrati

Det existerar en debatt huruvida staternas nationella demokrati är relevant eller ej för organisationens interna demokrati (Duxbury 2011, s. 57-58) Man kan argumentera för att en organisation som arbetar för att främja demokratisering och mänskliga rättigheter i världen bör bestå av medlemmar som delar dessa grundläggande värderingar. Således blir det relevant att undersöka huruvida organisationens medlemsstater själva uppfyller de krav som de arbetar för att implementera. Denna dimension inkluderar således medlemmarna i organisationen och om de anammar de krav som finns för att en stat ska vara verkligt demokratisk. Samt om deras agerande överensstämmer med OSSE:s riktlinjer.

3 Metod

Uppsatsens forskningsdesign utgörs av en fallstudie. Detta då kontexten av vår studie hela tiden är densamma och vi fokuserar enbart på en tidpunkt (Esaiasson m.fl. 2017:109). Detta är möjligt då målet inte är att jämföra med en tidsaspekt eller kontext utan med teori, vilket skapar en fallstudie med teoriprovande inslag.

Fallstudien är en ändamålsenlig forskningsstrategi för vår undersökning då den fokuserar på att förstå den dynamik som existerar i en enskild inramning. Syftet med fallstudien blir följaktligen att belysa generella aspekter genom att titta på det specifika (Denscombe 2014/2016, s. 91–93). Vidare kan man konstatera att vår undersökning blir en ‘teoristyrd illustration’ som i korthet implicerar att man använder fallstudien för att belysa hur en särskild teori kan tillämpas i verkliga inramningar (ibid, s. 95). Att använda fallstudie som tillvägagångssätt är sålunda lämpligt för undersökningar som ämnar att pröva eller utveckla teorier, vilket i synnerhet stämmer väl överens med denna uppsatsens syfte (ibid, s. 104).

Den är kvalitativ då målet är att ge en djupgående analys kring den interna demokratin i OSSE. Uppsatsen har en teoriprovande ansats då vi använder vårt teoretiska ramverk för att dels förklara vår organisation men även för att se om detta ramverket har något grepp i verkligheten. För att se om det kan förklara det som är centralt för att kalla en organisation demokratisk (Esaiasson m.fl. 2017, s. 111–112). Men den är även teoriutvecklande då vi har anpassat Zweifels ursprungliga teoretiska ramverk (2006, s. 18–25). Detta motiveras genom att vi anser en del av de punkter han lyfter är lika och interagerar med varandra. Av denna anledning har vi svårt att motivera att hålla dem isär. Vi har även lagt till en kompletterande faktor, Nationell Demokrati, för att förklara på ett mer precist sätt om OSSE är demokratisk. Men även för att förklara hur dessa faktorer påverkar demokratin i en organisation och varför de är centrala (Esaiasson m.fl. 2017, s.112).

Vidare kan man även konstatera att uppsatsen anammar en replikationsdesign. Idén är att man använder samma metod och en snarlik teori för att bygga vidare på ett liknande fall. Man kan argumentera för att detta är vad vi har gjort genom att använda stora delar av Zweifels teori och analysredskap för att säga något om ett liknande fall, tillsammans med våra slutsatser vi drar på vår fallstudie. Detta med målet att kunna säga någonting om det större perspektivet (K. Yin 2006/2007, s.70).

Denna studien använder sig av dokumentär forskning, vilket som namnet implicerar är en social undersökning som använder dokument som datakälla. Vi använder oss i synnerhet av skriven text och digital kommunikation när vi samlar in material. Dokumentär forskning innefattar dels ren faktainsamling från dokument, men den innefattar även en djupare tolkning av materialet (Denscombe 2014/2016, s. 319). Denna typ av forskning är ändamålsenlig för vår undersökning då en av de största fördelarna med dokumentära källor är deras tillgänglighet, vilket med tanke på vår tids- och utrymmesbegränsning är nödvändigt (ibid, s. 323).

Det bör påpekas att uppsatsen syfte inte ämnar avgöra om organisationens praktiska aspekter är demokratiska (i.e hur den agerar i praktiken). Emellertid undersöks vissa dokument som ger indikationer på vilka regler och normer det finns inom organisationen. Däremot finner vi det svårt att hitta material som säger någonting om hur normerna och reglerna implementeras i praktiken.

3.1 Val av fall

Ett lämpligt fall har särdrag som är relevanta för det praktiska problemet eller den teoretiska fråga som forskaren vill undersöka. Valet av OSSE grundar sig i argumentet att det är representativt/typisk. Logiken med detta är att det valda fallet liknar andra fall som skulle kunna ha valts och att resultatet således eventuellt kan tillämpas på andra fall (Denscombe 2014/2016, s. 96–97).

Uppsatsen undersöker en typisk internationell organisation med stater som medlemmar. OSSE struktur utmärker sig inte jämförelsevis. Eftersom organisationen liknar de flesta andra internationella organisationer fyller studien en

funktion då den åskådliggör hur OSSE:s interna demokrati ser ut, vilket förhoppningsvis är applicerbart på andra liknande organisationer. Detta underlättar jämförelser och illustrerar det större problemet med att belysa intern demokrati inom internationella organisationer (K. Yin 2006/2007, s. 62).

OSSE som fall har även ett egenvärde för undersökningen då organisationen har demokratifrämjande institutioner, samt normer som säger att de egna medlemmarna bör vara demokratiska. Följaktligen blir det intressant att undersöka huruvida denna mentalitet är förenlig med den interna strukturen. Vidare verkar relationen mellan intern demokrati och det valda fallet i stor mån utforskat, vilket är en aspekt som föranleder syftet med vår forskning.

3.2 Operationalisering

För att kunna analysera och mäta den interna demokratin i OSSE krävs en operationalisering av våra fem teoretiska analysenheter för att omvandla dessa till funktionella mätverktyg. Vi gör detta genom att formulera specifika frågor för varje dimension där respektive frågor ämnar att inkludera så mycket som möjligt av det teoretiska ramverket, även om detta inte alltid är möjligt (Esaiasson m.fl. 2016, s. 57).

Utnämning & Deltagande

- ❖ Förutsättningar för medlemskap?
- ❖ Hur utses sittande beslutsfattare i respektive del av organisationen och hur ser styrningsstrukturen ut?
- ❖ Vilka regler gäller för omröstningar och är varje röst lika mycket värd?

Transparens

- ❖ Är informationen om organisationen tydlig och tillgänglig för allmänheten?
- ❖ Håller organisationen omröstning gällande sina beslut och är resultatet tillgängligt för allmänheten?
- ❖ Har enbart stater tillträde till organisationen och beslutsprocessen?

Övervakning & Upphävning av beslut

- ❖ Vilka är förfarandena för att beslut tagna av organisationen ska upphävas?
- ❖ Kan medlemsstater påverka upphävningen av besluten, exempelvis med en vetomakt?
- ❖ Finns det en övervakande institution och om så är fallet, vad är omfattningen för övervakningen av organisationen?

Oberoende

- ❖ Hur fristående är Parlamentet från övre politiska kammare ex. Ministerrådet?
- ❖ Vem beror finansieringen på?
- ❖ Hur neutral är organisationen i förhållande till sina medlemmar?

Nationell Demokrati

- ❖ Hur demokratiska är medlemsstaterna?
- ❖ Hur väl överensstämmer staternas agerande med organisationens riktlinjer?
- ❖ Finns det problem till staternas möjlighet och/eller vilja till diskussion inom organisationen?

4 Bakgrund till OSSE

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är ett säkerhetspolitiskt samarbetsorgan med 57 deltagande stater. Organisationen sträcker sig över ett område från Vancouver till Vladivostok, där alla Europas stater, USA, Kanada och de före detta Sovjetstaterna i Centralasien deltar på lika villkor. OSSE:s verksamhet utgår från en brett definierad syn på säkerhet, som omfattar såväl militära -, mänskliga - samt ekonomiska aspekter (Regeringskansliet 2015).

OSSE är en produkt från det kalla kriget och skapades i början av 1970-talet under det ursprungliga namnet Europeiska säkerhetskonferensen (ESK). Det primära syftet med organisationen var att agera som ett multilateralt forum för dialog och förhandlingar mellan öst och väst. Fram till 1990 fungerade ESK huvudsakligen som en serie möten och konferenser utan organisationsstruktur. Emellertid tog organisationen en ny riktning i samband med kalla krigets slut och kommunismens fall som ledde till förvärv av permanenta institutioner och operativa förmågor. Som en del av denna institutionaliseringsprocess ändrades namnet från ESK till OSSE år 1994. (Tallberg et al 2013, s. 143).

OSSE har behållit sin relevans och unika plats i den euro-atlantiska och eurasiska säkerhetsarkitekturen på grund av sin omfattande säkerhetssyn som implicerar politisk-militära, ekonomiska, miljömässiga och mänskliga dimensioner. Dess inkluderande medlemskap, hjälper OSSE till att överbrygga skillnader och bygga förtroende mellan stater. (ibid).

5 Empiri och Analys

I detta kapitel appliceras vårt teoretiska ramverk på OSSE för att kartlägga den interna demokratin inom organisationen. Våra empiriska fynd presenteras för att vidare analyseras under varje dimension i fem olika sektioner där de operationella frågorna som utarbetats tidigare ligger till grund för denna process.

5.1 Utvärdering och Deltagande

Strukturen för denna dimension behandlar till en början de förutsättningar och riktlinjer som de deltagande staterna ratificerat för att benämnas som fullvärdiga medlemmar i organisationen. Därefter presenteras och diskuteras organisationens styrningsstruktur tillsammans med utvärderingsprocessen av OSSE:s beslutsfattare. Avslutningsvis diskuteras aspekter som behandlar omröstningar inom organisationen och huruvida varje röst är lika mycket värd.

5.1.1 Förutsättningar för medlemskap?

Alla stater i OSSE förutsätts vara suveräna och oberoende och det ska råda full jämlikhet sinsemellan dem (RofP 2006, s. 1). Eftersom OSSE ursprungligen var en konferens vars syfte var att främja dialog mellan de västliga- och östliga blocken existerar det inga explicita medlemskrav. Det finns snarare riktlinjer som de deltagande staterna ratificerat och således även förväntas följa. Nämnda riktlinjer kan spåras till det dokument som utformades under Toppmötet 1975 i Helsingfors som även anses vara tidpunkten för organisationens födelse (OSCE 2016 a).

Mänskliga rättigheter, lika rättigheter för minoriteter samt fundamentala friheter såsom religionsfrihet och yttrandefrihet skall i enlighet med riktlinjerna respekteras av OSSE:s medlemsstater (Helsingfors 1975, s. 6) Dessa aspekter kommer vidare diskuteras under avsnittet Nationell Demokrati, underrubrik 5.5.2 på sidan 28.

Helsingfors-dokumentet proklamerar bland mycket annat, exempelvis att de deltagande staterna förväntas respektera varandras rätt att välja sina sociala, ekonomiska, kulturella såväl som politiska system (Helsingfors 1975, s. 4). Det betonas även att OSSE:s medlemmar ska avstå från handlingar som utgör ett hot om våld eller användning av våld mot en annan deltagande stat. Den territoriella integriteten ska följaktligen respekteras, vilket vidare implicerar att de deltagande staterna också kommer att avstå från att göra varandras territorium till föremål för militärrockupation eller andra aktioner som strider mot folkrätten (ibid, s. 5).

Med dessa riktlinjer i åtanke blir det följaktligen intressant att belysa Rysslands agerande i dels Georgien 2008 men även i Ukraina 2014. Samtliga tre länder är fullvärdiga medlemmar i OSSE och således kan man rimligtvis resonera huruvida dessa riktlinjer har någon faktisk effekt eller bara är tomma ord. Det man emellertid kan konstatera är att det ryska agerandet ej är förenligt med de grundläggande riktlinjer och principer som utformades i Helsingfors 1975. Principer som organisationen bygger på.

5.1.2 Hur utses sittande beslutsfattare i respektive del av organisationen och hur ser styrningstrukturen ut?

Staterna har den största makten kring vilka institutioner som får vara kvar. Organen har makten att auktorisera dokument och beslut som är politiskt bindande för staterna. (RofP 2006 s.1).

Det finns fyra formella beslutsfattande organ; Topprådet, Ministerrådet, Permanenta rådet och Forum för säkerhetssamarbete (OSCE a). Toppmötet består av staternas regeringschefer och sker endast då frågor angående organisationens riktlinjer kring begreppet säkerhet kräver utveckling (ex. främjandet av mänskliga rättigheter under Astana konferensen 2010). Detta gör att det bara har hållits sju toppmöten under OSSE historia. Toppmötet är ansvarig för guidning och prioriteringar av organisationen och är den översta politiska instansen. Men om inte

ett toppmöte sker tar Ministerrådet på sig den uppgiften. Ministerrådet sker årligen och de är ansvariga för OSSE:s verksamhet.

Det Permanenta rådet är ansvariga för det operationella i organisationen ex. budgeten (se mer om detta under oberoende s. 24). De möts varje vecka och är det ordinarie beslutsorganet. Men de fungerar också som ett forum för säkerhetssamarbete, specifikt beslutar de om de militära aspekterna av säkerhet. De utför även de beslut som kommer från Ministerrådet och Toppmötet, så länge det uppfyller 'de Permanenta rådets' kompetens. Forum för säkerhetsfrågor är en autonom beslutsfattande institution som får sitt mandat från Topprådet och/eller Ministerrådet. Besluten som fattas är av ren säkerhetskaraktär. Forumet lyfter därmed ingenting som är centralt för hur OSSE:s intern demokrati fungerar trots att de är en del av de OSSE kallar för sina formella beslutsfattande delar. Organisationen omfattar även institutioner som främjar demokratisk utveckling och mänskliga rättigheter. Vi kommer inte diskutera dessa närmare. (OSCE a: OSCE 2016 a).

Parlamentet ingår i "de informella beslutfattande organen". Den parlamentariska församlingen består av 323 ledamöter från parlamenten i OSSE:s deltagande stater vars uppgift är att underlätta dialog och samarbete och främja ansvarsskyldighet. OSSE:s parlamentariker spelar också en stor roll i organisationens valobservationsaktiviteter, de genomför också fältbesök och driver organisatoriska reformer (OSCE 2016 a).

Hur utnämningssprocessen går till beror på vilken del av organisationen vi studerar. I Toppmötet sitter statsministrar/presidenter. De tar beslut och sätter prioriteringar som genomsyrar hela organisationen. I Ministerrådet sitter varje medlemsstats utrikesminister/ministrar och utgör den styrande delen av organisationen mellan Toppmötena. Detta då Toppmötena inte infaller årligen vilket Ministerrådet gör. Staterna får även tillkalla ett alternativt ministerråd om medlemsstaterna anser att andra ministrars expertis lämpar sig bättre för ett beslutsfattande (RofP 2006 s.3).

Både för Toppmötet och Ministerrådet väljs en ordförande. I trojkan sitter före detta, nuvarande och kommande ordförande. Trojkan är den treenighet som bildar

ordförandeskapet. Ordförande ansvarar för att koordinera och konsolidera vad OSSE ska ha på sin agenda under det kommande året. I denna post ingår att koordinera Toppmötet (om det sker ett) och Ministerrådet. En stat utses att hålla ordförandeposten av Ministerrådet eller Toppmötet under ett år. Denna omröstning sker två år innan ordförandeskapet inleds. Rent praktiskt så röstar Ministerrådet om ordförandestat eftersom Toppmötet samlas så pass sällan och ordförandestaten väljer en individ exempelvis sittande utrikesministern som symboliserar ordförande i statens ställe. (RofP 2006 s. 4; OSCE b.; OSCE c.). Däremot får inte samma stat hålla ordförandeposten två år i rad. Vilket kan anses som en fördel då ett ensamt land inte får majoritet i trojkan (OSCE d). Stadgarna eller OSSE:s egen hemsida nämner inte vidare hur ordförande röstas fram inom Ministerrådet, om man måste bli nominerad eller om stater villiga för positionen ställer upp som röstningsbara. Vidare om omröstningen baseras på majoritetsröst framgår ej.

I OSSE:s Parlament sitter några deltagare ur varje medlemsstats parlament. (RofP 2006 s. 4). I skrivande stund sitter det 323 parlamentsledamöter från de 57 OSSE medlemsstaterna som möts åtminstone en gång i veckan (OSCE PA 2017 s.1). Hur kompositionen av Parlamentet ser ut bestäms av den sittande kommittén. Det finns ingen ytterligare förklaring till fördelningen av mandaten, däremot måste varje medlemsstat ha minst två platser, en för varje kön (RofPpa 2017 s. 29). Den sittande kommittén består av; presidenten av Parlamentet, vice presidenterna, skattmästaren, tjänstemännen för den generella kommittén och de nationella delegationens representanter (ibid, s. 20). Hur utnämns alla i den sittande kommittén?

Omröstningen är hemlig och måste ske innan Presidentens mandatperiod är avslutad. Minst 25 medlemmar av Parlamentet måste ha skrivit ett nomineringsbrev för att en kandidat ska kunna nomineras till posten. Majoritetsomröstning gäller men om ingen av kandidaterna får majoritet sker en andra omröstning mellan de två kandidater som fått flest röster. Om det blir lika vid andra omröstningen lottas en kandidat ut. Presidenten får max sitta två mandatperioder som sträcker sig ett år vardera (RofPpa 2017 s. 2-3). Presidenten har ansvaret som talman i Parlamentet. Hen leder debatter, öppnar och avslutar mötena samt ser till att reglerna följs.

Presidenten får inte uttrycka en åsikt i en debatt som hen ansvarar för. Om hen vill föra talan ska uppgiften som talman föras vidare till en vice-president (ibid, s. 5).

Presidenten, vice presidenterna och skattmästaren väljs på samma sätt men det finns några skillnader. Det finns nio vice-presidenter varav tre stycken väljs ut per omröstning, deras mandatperiod är tre år lång och de får sitta två perioder. Sista utvägen är aldrig lottning vilket kan bero på att sannolikheten att det blir lika på tre kandidater är liten. Skattmästaren får sitta tre mandatperioder där respektive mandatperiod är två år (RofPpa 2017 s.3). Notera att det bara är presidenten som kräver att ett nomineringsbrev skrivs.

Generalkommittéerna består av tre kommittéer, Generalkommittén - för säkerhet och politik; - ekonomi, vetenskap, teknologi och miljö; samt - mänskliga rättigheter och humanitära frågor (RofPpa 2017 s.21; OSCE PA b, s. 3). Varje kommitté ska utse tjänstemän som består av: en ordförande, en vice ordförande och en 'general rapporterarare'. Tjänstemännen för Generalkommittén röstas fram en gång per år i en hemlig omröstning som fungerar likt de ovanstående. Kandidaterna ska ha nominerats innan sista mötet för året infaller (nomineringsbrev av 25 medlemmar krävs ej) samt om bara en enda kandidat har nominerats får hen posten. Om en post blir vakant under årets lopp får presidenten utse en reserv (RofPpa 2017 s. 21).

Vilka som ingår i nationella delegationens representanter (Head of National Delegation) framgår inte av OSSE:s hemsida men utifrån namnet kan vi anta att de är minst en individ från varje medlemsstat. Resterande medlemmar som sitter i Ministerrådet, Toppmötet eller Parlamentet för sin stats räkning röstas fram efter de lagar som finns på nationell nivå.

5.1.3 Vilka regler gäller för omröstningar och är varje röst lika mycket värd?

Här skriver vi om röstfördelning. Vi skriver mer om konsensus-principen vid omröstning under avsnitten som behandlar transparens och upphävning av beslut.

I både Permanenta rådet och Ministerrådet har varje stat en röst var. Hela organisationens stadgar genomsyrar vikten av att alla stater ska presenteras och få vara likvärdiga. Det är också centralt att alla stater får en möjlighet att tycka till om de frågor som presenteras. Bara för att en stat inte är medverkande vid en omröstning ska inte det ses som ett nekande i frågan enligt stadga fyra under ”rules of procedure for decision-making bodies”. Vilket visar på att det finns andra skäl till att man kanske inte är medverkande (RofP 2006 s. 1, 5).

Parlamentets röster delas ut efter hur många platser de har i parlamentet, vilket är 323 stycken. Varje individuell röst väger lika tungt. Staterna ska representeras av minst en kvinna och en man dvs att varje stat kan minst ha två platser. Men hur fler platser fördelas ut bestäms av den sittande kommittén. Detta gör att varje individuell stat kan ha olika mängd röster, vilket är fallet. Men eftersom den sittande kommittén bestämmer fördelningen kan vi inte säga någonting om fördelningen har en bakomliggande tanke. (RofPpa 2017 s. 1; OSCE PA b).

5.2 Transparens

Transparens, tre avsnitt som fokuserar på organisationens öppenhet mot allmänheten och koncensus. Första avsnittet handlar om hur stor del av deras möten och officiella handlingar finns att tillgå för gemene man. Den andra avsnittet fokuserar på samma centrala frågeställning men fokuserar på omröstningarna som sker inom organisationen och omröstningarnas resultat. Sist nämner vi om NGO:s eller andra organisationer får delta i och lyssna på OSSE:s beslutsprocess.

5.2.1 Är information om organisationen tydlig och tillgänglig för allmänheten?

Huruvida existerande regler och de beslut som fattas är transparenta och tillgängliga för allmänhet är en fundamental del för en demokratisk organisation och dess trovärdighet (Zweifel 2006, s. 21). Analysen av OSSE påvisar att transparensen i stor mån är omfattande inom organisationen. OSSE publicerar en stor mängd

information på sin hemsida - sammanfattningar av möten (från samtliga undersökta nivåer), viktiga beslut, rapporter, pressmeddelanden och årsredovisningar (OSCE f). Deras transparenta ambitioner står onekligen i samklang med universella demokratiska värderingar.

5.2.2 Håller organisationen omröstning gällande sina beslut och är resultatet tillgängligt för allmänheten?

När det gäller beslutsprocessen antas OSSE:s beslut generellt genom konsensus och noterbart är att besluten är politiskt men inte rättsligt bindande. Samtliga stater som deltar i OSSE sätts på samma nivå och agerar i full jämlikhet (RofP 2006, s. 1). Beslut som fattas vid möten av de beslutande organen inom OSSE sker genom tillämpning av ett tystnadsförfarande (ibid, s.5). Ett utkast av beslutet cirkulerar bland deltagarna som följaktligen har en sista möjlighet att föreslå ändringar. Om inga ändringar föreslås (i.e. om ingen "bryter tystnaden") före förfarandets slut, anses beslutet antaget av alla deltagande stater (ibid, s. 16).

Om tystnaden inte har brutits ska ordföranden, omedelbart efter att tystnadsperioden har löpt ut, skriftligen underrätta de deltagande staterna om att beslutet i fråga har antagits. Texten till beslutet ska emellertid inte utfärdas förrän till nästa möte. Om brådskande administrativa åtgärder ska vidtas på grundval av beslutet kan ordföranden skicka beslutet till en relevant verkställande struktur inom organisationen enbart för internt bruk. Vid det första mötet efter beslutets antagande ska ordföranden göra ett meddelande om antagandet av beslutet (RofP 2006, s. 16)

Omedelbart efter det mötet ska beslutet utfärdas av sekretariatet i ett vanligt OSSE-format och bifogas i protokollet för det mötet. Datumet för tystnadsperiodens utgång är dagen då beslutet träder i kraft (RofP 2006, s. 16). Då beslutet i fråga inkluderas i mötesprotokollet som vidare publiceras tillgängligt och öppet för allmänhet kan man rimligtvis konstatera att beslutprocessen är åtkomlig för gemene man, ett faktum som stärker transparensen i organisationen.

5.2.3 Har enbart stater tillträde till organisationen och beslutsprocessen?

OSSE var till en början strikt mellanstatlig. Västländernas support till icke-statliga aktörer som arbetade för mänskliga rättigheter uppfattades av öststaterna som försök till inblandning i interna angelägenheter och således var tillträdet för transnationella aktörer ytterst begränsat. När Sovjetunionen bröt samman och i samband med kalla krigets slut bidrog den begynnande demokratiseringen i regionen till att skapa förutsättningar för ökat deltagande av icke-statliga aktörer (RJ:s 2015, s. 27).

På Toppmötet i Helsingfors 1992 åtog sig de deltagande staterna att öka öppenheten för OSSE:s institutioner och strukturer till icke-statliga organisationer och för att säkerställa en bred spridning av information om organisationen samt att ge möjligheter till ökad inblandning av icke-statliga organisationer i OSSE-aktiviteter (Helsingfors 1992). Vidare förkunnade deltagande stater vid Toppmötet i Istanbul 1999 att icke-statliga organisationer kan spela en viktig roll för främjandet av de mänskliga rättigheterna, relationerna med internationella organisationer och förbindelser med icke-deltagande stater (Istanbul 1999).

OSSE erbjuder idag stor tillgång för transnationella aktörer till sina olika organ, både formellt och informellt. Toppmötet och Ministerrådet är som tidigare nämnt organisationens högsta beslutsfattande organ. Icke-statliga organisationer som registrerar i förväg kan observera Toppmötet genom direktsändning i lokalerna där mötet hålls (Tallberg m.fl 2013, s. 143-144)

Registrerade icke-statliga organisationer kan formellt få begära att ha bilaterala möten med nationella delegater och de får informellt interagera med OSSE:s tjänstemän och nationella delegationer. Enligt OSSE:s stadgar har alla deltagande stater från fall till fall möjlighet att bjuda in icke-statliga organisationer, akademiker och företrädare för företag till att delta och / eller göra muntliga eller skriftliga bidrag till beslutsorganen (RofP 2006, s. 9).

Till skillnad från många andra internationella organisationer har OSSE ingen ackrediteringsprocess eller lista över transnationella aktörer med privilegierad

status (Tallberg m.fl. 2013, s. 152). Organisationens öppenhet gentemot transnationella aktörer bekräftas i en serie dokument, vilket stegvis resulterade i att dessa aktörer fick ett meningsfullt säte vid bordet. Men det bör understrykas att de icke-statliga aktörerna *inte* får delta i det faktiska beslutsfattandet. Deras avsaknad av beslutsrätt kan förstås eftersom OSSE är en mellanstatlig organisation där även parlamentarikerna för organisationen saknar formell makt i beslutsfattandet (RofP 2006, s. 8).

De icke-statliga aktörerna spelar emellertid en viktig roll för att tillhandahålla information som är relevant för formuleringar av organisations policys, övervakning av åtaganden från deltagande stater i mänskliga rättigheter och de bidrar till genomförandet av både säkerhets- och mänskliga rättighetsrelaterade åtgärder i fältuppdrag (Tallberg m.fl. 2013, s. 162).

5.3 Övervakning och Upphävning av beslut

Avsnittet som behandlar denna dimension inleds med att diskutera olika aspekter av upphävning kring beslut och hur dessa processer ser ut inom OSSE när det handlar om beslutsfattandet. Därpå avhandlas de enskilda medlemsstaternas maktbefogenheter och principen om Vetomakt blir en central aspekt. Avslutningsvis diskuteras övervakning och hur denna aspekt tar form inom organisation.

5.3.1 Vilka är förfarandena för att beslut tagna av organisationen ska upphävas?

Det blir av stort intresse att diskutera huruvida OSSE:s olika enheter har befogenheter att ändra eller upphäva andra enheters beslut. Tillskillnad från exempelvis EU vars beslut är juridiskt bindande och därmed gäller över nationell lag (Tallberg 2013, s. 13) är OSSE:s beslut enbart politiskt bindande (OSCE RofP 2006, s.1). Frågan blir således på vilka grunder de politiska beslut som tas kan upphävas inom organisationen. Utifrån OSSE:s stadgar går det att utröna att det

förekommer en hierarkisk ordning inom beslutsfattandet. Det framkommer att varje beslut som fattas får ändras eller upphävas av samma beslutsfattande organ som antagit beslutet, om inte detta beslutsorgan explicit anger att ett beslutsfattande organ på lägre nivå kan ändra eller upphäva det. Vidare uttrycks det att samtliga beslut som fattas av organen får ändras eller upphävas av ett högre beslutsorgan vilket implicerar att den yttersta makten inom denna dimensionen är koncentrerad till det översta skiktet i hierarkin och således existerar ingen form av maktindelning (OSCE RofP 2006, s. 6).

För att tydligt illustrera detta kan man exemplifiera med att beslut som fattas i Ministerrådet följaktligen inte kan upphävas av det Permanenta rådet om så inte angetts vid beslutsfattandet då det är placerat längre ner i den hierarkiska ordningen. Däremot har Toppmötet befogenheter att ändra och upphäva beslutet då de är det yttersta beslutsfattande organet inom organisationen.

5.3.2 Kan medlemsstater påverka upphävningen av beslut, exempelvis med en vetomakt?

Toppmötet besitter följaktligen den yttersta beslutsfattande makten. Således blir det intressant att diskutera huruvida enskilda medlemsstater kan lägga in veto i organisationens beslutsprocess. Likt alla beslutsprocesser inom OSSE skall även de beslut som tas i Toppmötet antas genom konsensus. Mer specifikt innebär konsensus att det ska finnas avsaknad av invändningar från en deltagande stat för antagandet av det föreliggande beslutet (RofP 2006, s.1).

Det blir således aktuellt att problematisera konsensus som tillvägagångssätt ur en demokratisk synvinkel. För närvarande består OSSE av 57 medlemsstater. Att uppnå konsensus bland så många medlemmar är en intrikat uppgift när man beaktar det faktum att varje av dessa stater har sina särskilda säkerhetsintressen. Den höga heterogeniteten av intressen gör således konsensusprincipen svår att arbeta med, då suveräna stater inte anser sig bundna av beslut som de ej samtyckt till (Jönsson 2014, s. 37). Samtidigt måste man beakta att OSSE till skillnad från exempelvis FN,

tillåter samtliga medlemsstater vetorätt, vilket bör vara ett argument för en mer demokratisk lösning än FN:s säkerhetsråd.

Emellertid bör även kritiken mot “en stat - en röst” belysas. Principen om konsensus innebär, som noteras ovan, att varje medlemsstat har en röst var i OSSE:s beslutsfattande organ oavsett befolkningsstorlek. Rent teoretiskt innebär detta således att de minsta medlemsstaterna kan ha betydligt större inflytande per capita än de största nationerna. Detta tillvägagångssätt överensstämmer dåligt med demokratins princip om den universella jämlikheten (Zweifel 2006, s. 74).

Dessutom är det bara en medlemsstats regering som får komma till tals i organisationens beslutsfattande organ (d.v.s. inte Parlamentet). Oppositionen är sålunda inte representerad vilket vidare exkluderar ytterligare stora delar av befolkningen. Situationen är förstås värst i de minst demokratiska medlemsstaterna, där minst hänsyn visas för minoritetens och oppositionens intressen.

5.3.3 Finns det en övervakande institution och om så är fallet, vad är omfattningen för övervakningen av organisationen?

Organet för intern övervakning (OIO) jobbar med intern granskning och utvärdering (OIO 2017). Byrån utvecklar en årlig övervakningsplan som godkänns av OSSE:s generalsekreterare i början av varje år. Planen varierar under årets gång för att ha möjlighet att ta hänsyn till förändrade prioriteringar. OIO skräddarsyr omfattningen av varje granskning för att kunna fokusera på områden som anses utgöra den högsta risken. Även om den interna granskningen rutinmässigt utvärderar processer och system i överensstämmelse med OSSE:s gemensamma regleringssystem, är deras mer omfattande mål att stödja förvaltningen att fullgöra sitt ansvar för att uppnå OSSE:s övergripande mål, samt att främja begreppen effektivitet, öppenhet och ansvarighet i samtliga av organisationens nivåer.

Institutionen genomför oberoende utvärderingar av OSSE såsom arbetets relevans, effektivitet och påverkan. OIO tillhandahåller rekommendationer, vilka bidrar till organisatoriskt lärande och stärker OSSE:s ansvar. Det huvudsakliga syftet med

OIO:s utredningsarbete är att fastställa fakta i exempelvis fall av misstänkt bedrägeri, korruption och missbruk av OSSE:s resurser. Oberoende och opartiskhet är avgörande betydelse för OIO:s rykte och arbete. Rapporteringen går direkt till OSSE:s generalsekreterare och institutionen är helt oberoende av organisationens övriga delar. Chefen för den interna övervakningen lämnar en årsrapport via OSSE:s generalsekreterare till delegationscheferna i OSSE:s respektive medlemsstater (ibid).

Utifrån detta går det rimligtvis att diskutera hur institutionens arbete gynnar organisationen i stort. Den interna övervakningen syftar till att tillhandahålla objektivt och oberoende rådgivande stöd till medarbetare i hela organisationen. Vidare kan man konstatera att utvärderingar bidrar till att främja ansvarsskyldighet, insyn och lärande, vilket leder till starkare och effektivare aktiviteter. Parallellt fungerar deras arbete också avskräckande, då det ökar OSSE:s tjänstemäns medvetenhet om begrepp som exempelvis korruption och bedrägeri.

5.4 Oberoende

Oberoende diskuteras i tre avsnitt. Ett som handlar om principen kring hur fristående de beslutsfattande organen i OSSE är. Den andra handlar om hur finansieringen fungerar och om den kan ha en inverkan på organisationen. Den sista som diskuterar om organisationen är neutral till sina medlemmar.

5.4.1 Hur fristående är Parlamentet från övre politiska kammare ex. Ministerrådet?

Det permanenta rådet är den del av OSSE som accepterar den interna budgeten. Den är delad mellan alla organisationens delar och enskilda stater har möjligheter att göra kommentarer för att påverka vad som kommer att ingå i den och om det finns poster det är missnöjda med. (OSCE e; Prot. PC.DEC/1252/Corr.1, 1§).

OSSE:s Parlament skapar sin egen budget, nationella kontributioner till Parlamentet delas i enlighet efter vad alla styrande delar inom organisationen förväntas kosta.

Med andra ord blir Parlamentet tilldelat en summa de ska skapa en budget utifrån, 3 161 000 € år 2016 (OSCE PA a.). Detta är relativt unikt inom organisationen då de andra styrande delarna får deras budgetsiffror bestämda av det Permanenta rådet (Prot. PC.DEC/1252/Corr.1). Inom Parlamentet presenterar skattmästaren och generalsekreteraren den årliga budgetplanen inför den sittande kommittén som ansvarar för att rösta igenom den. Kommittén är sedan ansvariga för att presentera budgeten inför hela Parlamentet under det större årliga mötet. Kostnaderna går till Parlamentets verksamhet, även resekostnader räknas in. Större event där ett värdepapament är delaktigt kan vissa kostnader betalas av värden (OSCE PA a.).

Parlamentet ska i enlighet med OSSE:s stadgar vara fristående och autonoma (RofP 2006 s. 4). Att Parlamentet får skapa sin egen budget stödjer stadgan. Parlamentsledamöter får vara med och lyssna på möten för Ministerrådet med en inbjudan av en stat. Om ordförande tillåter får det tillägga saker i agendan och kommentera på utkast som angår Parlamentet (RofP sid. 8). Parlamentets president är alltid inbjuden och har möjlighet att kommentera till Ministerrådets och Toppmötets öppningsceremoni. (RofP 2006 s.9–10). Men det finns information som tyder på att Parlamentet är beroende av Ministerrådet och det Permanenta rådet.

Parlamentet får inte vara med och skriva utkast till Ministerrådet. Beslut som sker i Ministerrådet och det Permanenta rådet kommer alltid stå över Parlamentet. Detta syns tydligast i avsnittet som behandlar upphävning av beslut där vi diskuterar det faktum att Ministerrådet och det Permanenta rådet kan upphäva Parlamentets beslut utan Parlamentets samtycke. Men man försöker undvika att detta sker genom att Parlamentet har ett tätt samarbete med OSSE:s andra institutioner (OSCE PA b. 2017 s. 2).

Sedan kan man diskutera hur fristående OIO är? De påstår själva att de är oerhört viktigt att de är fristående och opartiska i sitt arbete. En granskande organisation ska fritt kunna uttrycka problematik kring den organisation de granskar. OIO är fortfarande en del av organisationen OSSE vilket kommer med fördelen att de kan direkt rapportera om problem som dyker upp till Generalsekreteraren. Nackdelen

är att legitimiteten kan ifrågasättas. En extern övervakande institution hade ansetts mer fristående och opartisk. (OIO 2017 s. 4).

5.4.2 Vem beror finansieringen på?

OSSE måste kunna finansiera sin verksamhet vilket de gör genom att få pengar av sina 57 medlemsstater. Det är en medlemsavgift som betalas. Det står ingenting på OSSE:s hemsida vad denna medlemsavgiften baseras på. Däremot står det under OSSE:s budget flik att hela organisationen får runt 140 miljoner euro per år, 2017 fick de ca 139 miljoner euro (OSCE e. 2017; OSCE 2015). Sveriges regering skriver att de har betalt ca. 4,3 miljoner euro år 2016 i medlemsavgift (Skr. 2016/17:11). Detta är ca 3 % av OSSE totala inkomst. Det är mer än 1,75 % som Sverige skulle betalat om alla 57 medlemsstater betalat lika mycket. Vilket betyder att fördelningen av medlemsavgiften inte är symmetrisk. Detta konfirmeras även av OSSE:s egna officiella rapport, då alla länder bidrar med olika mycket pengar och olika antal procent av totalen. Det som kan sägas är att vissa länder betalar substantiellt mer än andra. Vi kan bara spekulera i vad som påverkar hur mycket ett land betalar i medlemsavgift, oavsett om det är procentuellt av BNP/BNP per capita. Hypotetiskt sätt får länderna som betalar mer, större fördelar (OSCE 2016 b, s. 105).

Det finns aktioner som OSSE utför som går utanför budgeten, exempelvis 'Operation Ukraina' och allt den involverar får sina resurser från donationer. Donatorerna behöver inte vara stater vilket gör att både EU och FN hjälper till. Av de länder som donerar tillhör de flesta EU, men USA donerar också. Om detta har en politisk förankring kan man bara spekulera kring (OSCE 2016 a, s. 5; OSCE 2016 b, s. 106).

5.4.3 Hur neutral är organisationen i förhållande till sina medlemmar?

Det internationella sekretariatet ligger i Köpenhamn. Vilket är en administrativ del av Parlamentet. På det internationella sekretariatet arbetar tjänstemän och inte politiker (OSCE PA a.). Problematiken kan komma från faktumet att Sekretariatet

får sitt ”högssäte” från Det danska folketinget gratis. Vilket innebär att de inte betalar hyra för att hålla till där. Det ligger ett kontor i Wien också men det står ingenting om på vilka faktorer de får hyra/låna denna byggnad, förutom om att det är ett generöst erbjudande. (ibid). Det ska inte vara ett problem men eftersom både Österrike och Danmark är medlemmar i OSSE så blir det viktigt att de båda staterna inte kan använda denna position till sin fördel i OSSE förhandlingar. Denna fråga hade nog inte blivit ifrågasatt om det inte vore så att explicit äger den danska staten huset och har möjlighet att förfoga över byggnaden som det vill. Vilket skapar en möjlighet för Danmark att utnyttja detta för deras egna vinning. Vilket hade varit korruption i den övergripande kontexten (Transparency International Sverige).

Detta hypotetiska korruptionsdilemma ser ganska litet ut i jämförelse med Rysslands kritik mot OSSE. Ryssland är också en viktig spelare inom organisationen. Enligt Wolfgang Zellner så kommer ett OSSE utan Ryssland som en aktiv medlem förlora mycket av sin anledning att finnas i det internationella rummet (2005 s. 390). Kritiken är ofta självcentrerad men lyfter viktiga punkter som skydd och stöd för minoriteter i stater, förebyggande åtgärder mot terrorhot osv. Den största kritiken som ges handlar om att fältarbetet som OSSE utför är asymmetriskt. Det sker många fler undersökningar i forna Sovjetblocket än i resten av medlemsstaterna. CIS- medlemmarna har också framfört denna kritik. Tyngden lägger det på fältundersökningar framförallt är skyldiga av fenomenet ”öst om Wien”. Ryssland påpekar också att den påtryckande karaktären av fältarbetarna måste adresseras alternativt med ett närmare samband med värdlandet. För att lösa detta sker endast fältarbeten om ett säkerhetspolitiskt tema måste lösas/besvaras. Men frågan om denna kritik handlar om asymmetri eller om den är kritik mot den verksamhet som bedrivs (Zellner 2005 s. 397). Vilket kan tolkas som en direkt kritik kring huruvida OSSE är en neutral organisation som väger sina medlemmars åsikter lika tungt. Sedan kan man ifrågasätta om Rysslands kritik är valid eller inte då Zellner uttryckligen påpekar att Ryssland stöd till OSSE i första hand handlar om ett sätt för Ryssland att eftersträva sina egna intressen (2005 s. 359). Samtidigt kan man påpeka att Ryssland inte är ensam om att försöka nå sina egna intressen och ideal. USA och Sverige gör det också genom att ta upp teman som de finner centrala (Skr. 2016/17:11 s. 3-6; U.S. Helsinki Commission). Det är en säkerhetspolitisk arena där staterna kan mötas för att diskutera. Att stater har olika intressen borde inte ses

som någonting utöver det normala. Särskilt då staterna borde vara sändebud för deras folks intressen (Zweifel 2006 s. 24).

5.5 Nationell Demokrati

För kunna analysera medlemsstaternas styrelseskick, demokratiska eller ej kommer vi använda oss av Freedom House demokratiindex som kommer presenteras i en tabell för att styrka vår diskussion om förutsättningar för medlemskap är viktigt för en organisation med demokratiska värden. Sedan ser vi om skillnader kring dessa värderingar påverkar diskussion inom OSSE.

5.5.1 Hur demokratiska är medlemsstaterna?

Freedom House World Index ger en detaljerad bild av alla stater och territorier i världen utifrån följande kriterier; valprocess, politisk mångfald och deltagande, hur väl fungerar staten, yttrandefrihet, religionsfrihet, association- och organisationsrättigheter, fungerande rättsstat, personlig frihet och individuella rättigheter (Aghekjyan m.fl. 2017).

Vi använder oss av deras data för att få en bild av hur demokratiska OSSE:s medlemsstater är, för att få en idé av hur bra de följer yttrande- och religionsfrihets kriteriet. Här nedan har vi sammanställt en tabell med endast OSSE medlemsstater. Den sammanställda poängen består av kriterierna som nämns ovan. Staterna är också indelade i Freedom house tre grupperingar; Free (Grön), Partly Free (Gul) och Not Free (lila).

Free		Free		Partly Free	
Medlemslände	Freedomhouse index	Medlemsländer	Freedomhouse index	Medlemsländer	Freedomhouse index
Finland	100	Spanien	94	Montenegro	69
Norge	100	Tjeckien	94	Albanien	68
Sverige	100	Slovenien	92	Georgien	64
Kanada	99	Lichtenstein	91	Moldavien	62
Nederländerna	99	Litauen	91	Ukraina	61
Luxemburg	98	Frankrike	90	Makedonien	57
Danmark	97	Italien	89	Bosnien	55
Island	97	Polen	89	Armenien	45
Portugal	97	Slovakien	89	Kyrgystan	37
San Marino	97	USA	89	Not Free	
				Medlemsländer	Freedomhouse index
Irland	96	Kroatien	87	Kazakstan	22
Malta	96	Lettland	87	Ryssland	20
Schweiz	96	Mongoliet	85	Vitryssland	20
Andorra	95	Grekland	84	Azerbajdzjan	14
Belgien	95	Monaco	84	Tadjikistan	11
Storbritannien	95	Rumänien	84	Turkmenistan	3
Tyskland	95	Bulgarien	80	Uzbekistan	3
Österrike	95	Serbien	76		
Cypern	94	Ungern	76		
Estland	94	Vatikanstaten	<i>Data saknas</i>		

(Aghekjyan m.fl 2017).

Som vi ser av tabellen ses de flesta länder som fria stater men det finns även några som inte är det av de totalt 56 länderna. Nio av länderna räknas som delvis fria och sju räknas som inte fria.

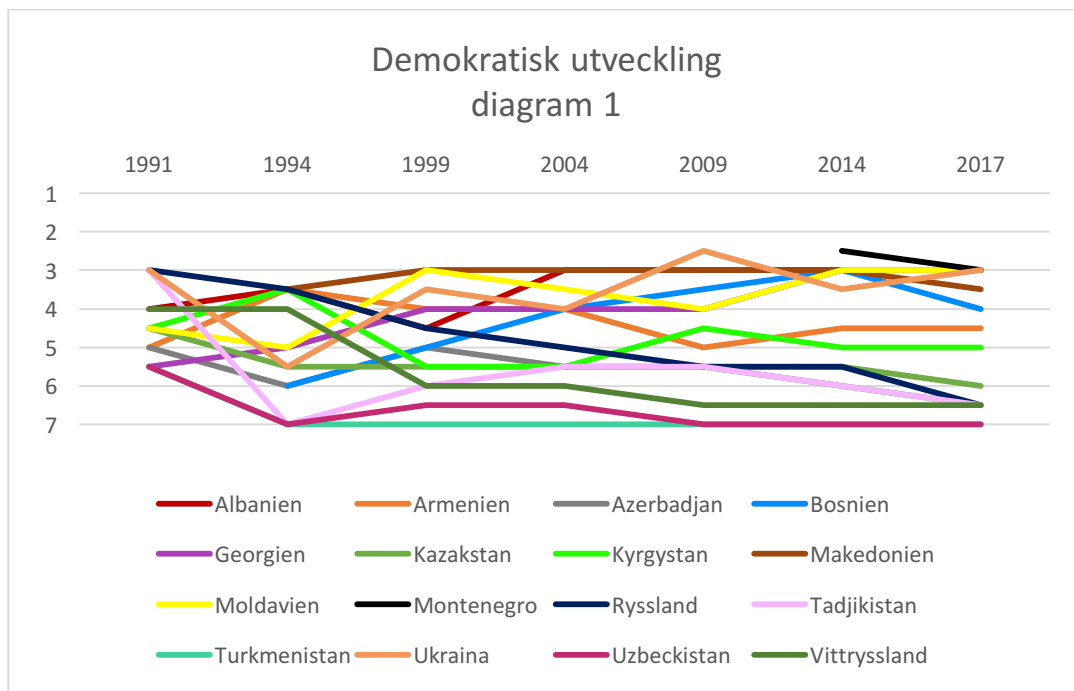

5.5.2 Hur väl överensstämmer staternas agerande med organisationens riktlinjer?

Mänskliga rättigheter och fundamentala friheter såsom religion-, yttrande- och pressfrihet är förutsättningar för medlemskap och bör respekteras av alla OSSE:s medlemsstater (Paris 1990 s. 3). OSSE anser även att dessa friheter ingår i deras utvidgade begrepp av säkerhet (Helsingfors 1975, s.5). Det framgår av tabellen ovan att dessa friheter som även ingår som parametrar i Freedom House ranking efterföljs mer eller mindre i de olika länderna. Vår tabell styrker där med detta antagande. OSSE vet samtidigt det själva och nämner i sitt Lissabonfördrag att det är frågor man måste fortsätta driva att friheterna sker i samtliga medlemsstater (Lissabon 1996 s. 10).

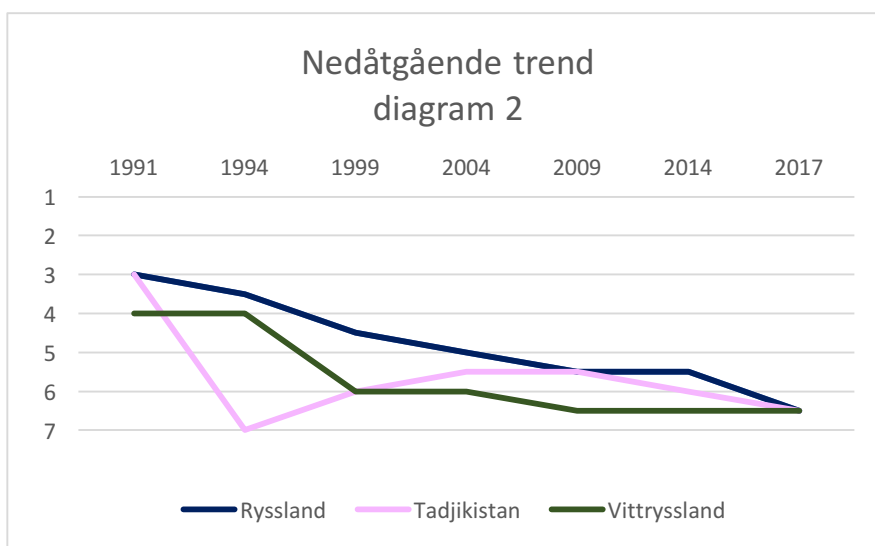
En mer säkerhetsenlig punkt nämner att trupper som befinner sig på främmande territorier, dvs. hos en OSSE stat stämmer överens med internationell lag (Lissabon 1996 s.11). Genevekonventionen och FN stadgan är exempel på internationell lag. Varav FN stadgan är den som lyfter vad stater bör göra vid dessa extrema tillfällen och vad man får göra för att försvara sitt territorium. (FN stadgan art. 39–51; SOU 2010:22).

Man kan utifrån riktlinjerna som OSSE dragit upp konstatera att redan 1990 i Paris formulerades förmaningar att organisationen skulle åta sig att bygga, konsolidera och stärka demokratin som det enda politiska systemet i sina medlemsstater (Paris 1990, s. 3). Denna artikulerade ambition att uppnå demokratiska värderingar inom de deltagande staterna blir intressant att jämföra med den faktiska utvecklingen som skett i vissa av medlemsstaterna.

(Freedom House)

På y-axeln använder vi oss av Freedom House skala där 1 innebär att staten är fri och 7 således innebär att staten är det motsatta. Som det framgår av diagrammet kan vi konstatera att x-axeln följer en tidslinje. Utifrån det första diagrammet blir det svårt att dra några generella slutsatser. Diagrammet påvisar att länderna som rankas som inte fria skiljer sig åt i den demokratiska utvecklingen.

(Freedom House).

Som diagram två visar kan vi, i vissa länder, urskilja motsatta tendenser till de önskvärda som formulerades i Paris 1990. Det är framförallt Ryssland, Tadjikistan och Vitryssland som påvisar en negativ demokratisk utveckling tvärtemot vad deklARATIONEN i Paris förmanade.

Alla stater som är med i OSSE är skyldiga att uppfylla åtagandena i enlighet med de dokument som betonar minoritetsrättigheter. Genom dokumenten garanteras det att nationella, etniska, kulturella, språkliga och religiösa minoriteter ska respekteras i medlemsstaterna och personer som tillhör nämnda minoriteter har rätt att uttrycka, bevara och utveckla den identiteten utan diskriminering och i full jämlikhet inför lagen (Paris 1990, s. 4).

Man kan se att denna riktlinje inte haft någon effekt i praktiken. Förtryck av minoriteter förekommer inom vissa av OSSE:s medlemsstater där återigen Ryssland spelar en framträdande roll i problematiken. Genom årens lopp har bland annat Tjetjener i Ryssland svartmålat som landets fiender (Schenk 2012, s. 785).

Fria och rättvisa val är fundamentala förutsättningar för demokrati med pluralistisk karaktär och dessa betonas även i OSSE:s riktlinjer som medlemsstaterna bör följa (Paris 1990, s. 3). Denna form av demokrati förutsätter exempelvis fri åsiktsbildning och fria medier, vilket inte förekommer i medlemsstater såsom Ryssland, Uzbekistan, Vitryssland, Azerbajdzjan, Turkmenistan och Tadjikistan (RWB 2017). Man kan även diskutera huruvida fria och rättvisa val hålls i organisations medlemsstater när återkommande bevis om valfusk i länderna finns att tillgå (Moser & White 2017, s. 85; Kulakevich 2015; Kovalov 2014, s. 783).

5.5.3 Finns det problem till staternas möjlighet och/eller vilja till diskussion inom organisationen?

Det finns en oenighet inom OSSE angående hur den mänskliga dimensionen ska tolkas i kontrast till den suveräna staten. Vi tar ingen sida utan vi ämnar förklara diskussionens två olika sidor.

Ryssland tillsammans med ett antal CIS länder påpekade 2004 att den fundamentala principen i Helsingforsavtalet angående respekt för suveräna stater inom OSSE inte följs. Även anses det att rättigheten till att andra medlemsstater inte ska ingripa i inre angelägenheter hos ett annat land. Zellner påpekar att detta inte är en rak kritik mot införandet av mänskliga rättigheter och demokrati i medlemsstaterna. Däremot kritiserar CIS-länderna idén av Moskvadokumentet. Dokumentet beskriver att OSSE har rättigheten att inkräkta i de interna angelägenheterna om det handlar om mänskliga rättigheter (Zellner 2006 s. 398). Vilket stämmer bra överens om Rysslands idé om att säkra relationen till de post-sovjetiska staterna, samt säkra maximal frihet och spelrum (ibid, s. 391). Trots detta valde Sovjetunionen att acceptera den mänskliga kommissionen när den först presenterades till OSSE. Zellner argumenterar för att ESK var en ren säkerhetskonferens och tanken att den mänskliga kommissionen skulle bli någonting mer (som Väststaterna ville) fanns inte i Sovjetunionens tankar (2006 s. 390). Resonemanget har förts säger att OSSE fokuserar mycket mer på de demokratiska- och valrelaterade aspekterna istället för de militära och ekonomiska aspekterna. Tillsammans med argument att det sker en dubbelstandard (ibid, s. 397).

USA:s syn kring detta ter sig lite annorlunda. De ser den mänskliga dimensionen och demokratin i medlemsstaterna som är någonting som är viktigt att arbeta med. Den amerikanska delegation inom OSSE skriver i sina artiklar och andra dokument om hur andra medlemsstater bryter mot fri press, demokratiska- och mänskliga rättigheter (US Helsinki Commission b; Helsinki Commission c).

Men om man tar avstånd från de andra staterna likt det Ryssland gör är det svårt att hålla en diskussion och samarbeta inom OSSE. Ett deliberativt demokratiskt perspektiv pekar på samtalets och kommunikationens roll för att utveckla och stärka

demokratin (Marti 2017, s. 557). Med utgångspunkt ifrån detta visar ovannämnda ömsesidiga kritik att det förekommer hinder när det gäller just diskussionen staterna emellan.

6 Slutsats

För att besvara uppsatsens frågeställning har vi applicerat vårt teoretiska ramverk på OSSE för att kartlägga hur den interna demokratin ser ut i organisationen. Det bör konstateras att uppsatsen inte försöker uppnå ett definitivt svar huruvida OSSE är demokratisk eller ej, utan snarare syftar arbetet till att kartlägga organisationens interna demokrati.

Utifrån vår empiriska analys framkommer det att samtliga medlemsstater som sitter i Topprådet och Ministerrådet agerar i full jämlikhet och följaktligen besitter en veto-röst var. Med hänsyn till detta så får medlemsstaterna olika stort inflytande i förhållande till sin faktiska storlek, både geografiskt och befolkningsmässigt. Det blir problematiskt att ett land som Lichtenstein har samma inflytande i beslutsprocessen som exempelvis USA. Särskilt om vi har i åtanke att demokrati förutsätter principen om den universella jämlikheten. Å andra sidan måste man beakta det faktum att samtliga medlemsstater har samma maktbefogenheter vilket innebär att stater inte kan missbruka OSSE i eget syfte och att det blir mer jämlikt och demokratiskt på organisatorisk nivå.

Problematiken vi lyfter här ovan syns också i OSSE:s Parlament då fördelningen av mandat inte är tydligt fastställt. Som konstaterat i analysen får varje stat minst två plaster, men i brist på ett öppet regelverk för mandaten blir fördelningen diffus. Därmed blir det svårt att förklara varför små länder har fler eller lika många som relativt sett större länder.

För att ytterligare återkoppla till 'en stat - en röst'-resonemanget kan man diskutera hur pass representativ organisationen är för dess medlemsstaters befolkningar? Man bör problematisera det faktum att det enbart är medlemsstaternas sittande regeringar som representeras i OSSE:s högsta beslutsfattande organ. Detta innebär rent konkret att en stor del av ländernas befolkning exkluderas och får inte komma till

tals, vilket inte överensstämmer med demokratins ideal. Frågan är om det finns något organisationer kan göra för att lösa denna problematik.

Det är inte bara andra staters institutioner som exkluderas från OSSE:s beslutsfattande utan även NGO:s. Som vi diskuterar i analysen har icke-statliga aktörer bred tillgång till organisationen, emellertid saknar de formell makt i beslutsprocessen. Dock spelar de fortfarande en stor roll i OSSE då de har möjlighet att lämna förslag, ge råd och observera möten. Detta förstärker organisationen transparens. OSSE är som framkommit i analysen en öppen organisation som uppvisar en hög grad av transparens. Information om dess aktiviteter finns lättillgängligt för allmänheten vilket underlättar övervakningen av organisationen.

OSSE har ett eget övervakande organ som rapporterar direkt till Generalsekretären. OIO är emellertid en del av organisationen vilket gör att man kan ifrågasätta OIO:s oberoende och objektivitet. Dessa är båda centrala aspekter för ett övervakande organ. Att vara oberoende är inte bara en fundamental förutsättning för ett övervakande organ, utan även för organisationen som helhet. Det blir följaktligen intressant att belysa om enstaka stater kan styra organisationen för eget ändamål. Denna insikt blir tydlig speciellt när man undersöker finansieringen av OSSE. Då olika stater tillför olika mycket pengar till organisationen uppstår frågan hur finansiell ojämlikhet påverkar inflytandet i OSSE. Speciellt då vi kan se att det inte finns ett direkt samband mellan staters storlek, geografiskt eller befolkningsmässigt, i förhållande till hur mycket de betalar till organisationen.

En annan aspekt av intern demokrati inom organisationer handlar om maktdelning. När det gäller organisationens struktur saknar OSSE klara och väldefinierade regler angående det hierarkiska förhållandet mellan de olika institutionerna. Detta beror dels på organisationens starka mellanstatliga karaktär och dels på den gradvisa utvecklingen av organisationens institutionella struktur, vars olika delar måste spåras i ett stort antal deklamationer och andra dokument som antagits vid Toppmötet i OSSE och Ministerrådet. De hierarkiska förhållanden som finns inom OSSE:s beslutsfattande organ särskilt Ministerrådet och Toppmötet betyder att de inte finns någon delning av makten. De flesta nationella stater har en delning av

makten för att undvika att en beslutsfattande del blir för stark. Även EU har inslag av maktindelning då kommissionen, Parlamentet och Ministerrådet kontrollerar varandra, men de fyller även olika funktioner i den politiska beslutsprocessen. OSSE saknar denna interna form av kontroll vilket anses nödvändigt för ett demokratiskt system.

Avsaknaden av juridiskt bindande beslut innebär att det inte blir några märkbara konsekvenser för medlemsstaterna. Som det diskuteras om i analysen följs inte alla politiskt bindande riktlinjer som organisation har satt upp, trots att samtliga medlemsstater godkänt dem. Att besluten enbart är politiskt bindande gör organisationen trubbig. OSSE har inga formella verktyg för att få stater att verkställa de beslut som fattas och som staterna förväntas att följa. Då besluten enbart är av politisk karaktär saknas incitament för medlemsstaterna att följa organisationens riktlinjer om dessa motsätter sig staternas egenintresse. Detta belyses extra tydligt när det gäller frågor som behandlar demokrati och mänskliga rättigheter. Som analysen och tabellen påvisar finns det stora skillnader i medlemsstaternas förhållningssätt till demokratiska ideal och rättighetsaspekter. Utifrån denna osämja försvåras diskussion inom organisationen vilket ytterligare försvårar den önskade demokratiseringsprocessen i länderna, samt den interna demokratin i organisationen.

Sammanfattningsvis, kan vi konstatera att den interna demokratin inom OSSE kan ses på olika sätt beroende på vilka aspekter man studerar. Vissa 'dimensioner' av vår analys uppvisar god intern demokrati, medans andra belyser problem som OSSE måste arbeta vidare med om de vill vara en verkligt demokratisk organisation.

6.1 Förslag till fortsatt forskning inom området

Uppsatsen har undersökt OSSE:s utformning primärt enligt organisationens egna stadgar. Det praktiska agerandet har utelämnats av arbeteekonomiska skäl. Följaktligen blir det relevant för fortsatt forskning inom området i allmänhet och OSSE i synnerhet för att ha möjlighet att definitivt kunna fastställa om organisationen är demokratisk eller ej. Vår utredning och kartläggning av den interna demokratin kan ej erbjuda något definitivt svar och således överlåter vi detta till någon som känner sig manad.

En annan aspekt som medvetet utelämnats från arbetet handlar om demokratiskt underskott som är relevant i denna diskussion. Med den tid vi haft till vårt förfogande fanns ingen möjlighet till att undersöka denna infallsvinkel. Demokratiskt underskott handlar om maktlöshet och brist på inflytande som gemene man känner gentemot organisationen. Denna eventuella undersökning förutsätter en helt annat metodologiskt tillvägagångssätt än vad vi har använt oss av och följaktligen blir detta ett relevant förslag till fortsatt forskning på området.

7 Referenser

- A Fox, Jonathan. 2007. Accountability Politics: Power and Voice in Rural Mexico. University Press Scholarship Online
- A. Dahl, Robert. 1999. "Can international organisations be democratic? A sceptic's view." i Ian Shapiro & Casiano Hacker-Cordón (red.). *Democracy's Edges*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press, s. 19-36.
- Aghekjyan, Elen – Jennifer Dunham – Shannon O'Toole – Sarah Repucci – Vanessa Tucker. 2017. Freedom in the World 2017. Freedom House, 2017. [Elektronisk] tillgänglig: https://freedomhouse.org/sites/default/files/FH_FIW_2017_Report_Final.pdf . Hämtdatum: 2017-12-08
- Ansong, Alex. 2017. "Democracy in the World Trade Organization", i *International Organizations Law Review*, nr. 14, s. 154-195.
- Bexell, Magdalena - Jonas Tallberg - Anders Uhlin. 2010. "Democracy in Global Governance: the promises and pitfall of transnational actors". i *Global Governance* , vol. 16. nr 1 s. 81-101.
- D. Zweifel, Thomas. 2006. "International organizations & Democracy" Colorado: Lynne Rienner Publisher
- Denscombe, Martyn. 2014/2016. *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskapen*. The Good Research Guide: for small-scale social research projects. Övers. Per Larsson. Lund: Studentlitteratur AB
- Duxbury, Alison. 2011. "The Participation of States in International Organisations: the role of human rights and democracy". New York: Cambridge University Press
- Esaiasson, Peter - Mikael, Gilljam - Henrik, Oscarsson - Ann, Towns - Lena Wängnerud. 2017. "Metodpraktikan:Konsten att studera samhälle, individ och marknad". Stockholm: Norstedts juridik
- FN-stadgan 1945. [Elektronisk] <https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/FN-stadgan.pdf> Hämtdatum: 2017-12-19
- Freedom house. *About Freedom in the World*. > se. Excel dokument, "Country and territory ratings and statuses 1972-2016 (Excel)." [Elektronisk] tillgänglig: <https://freedomhouse.org/report-types/freedom-world>. Hämtdatum: 2017-12-20
- G. Craig, John - Edward Gross. 1970. "The Forum Theory of Organizational Democracy: Structural Guarantees as Time-Related Variables" *American Sociological Review*
- Helsingfors 1992, Organization for Security and Cooperation in Europe, 1992, Helsinki Declaration, 9-10 juli 1992. Tillgänglig: <http://www.osce.org/mc/39530?download=true>

- Istanbul 1999, Organization for Security and Cooperation in Europe, 1999, Istanbul Declaration, 19 November 1999. Tillgänglig: <http://www.osce.org/mc/39569?download=true>
- Jönsson, Christer. 2014. "Organisering och förvaltning i globaliseringens tid", i Rothstein, Bo (red.) Politik som Organisation: Förvaltningspolitikens grundproblem. Lund: Studentlitteratur AB, s. 35-57.
- K. Yin, Robert. 2006/2007. *Fallstudier: design och genomförande*. Case Study Research. Övers. Björn Nilsson. Stockholm: Liber.
- Kovalov, Maksym 2014. "Electoral Manipulations and Fraud in Parliamentary Elections: The Case of Ukraine". *East European Politics and Societies and Cultures*. Vol. 28:4, s. 781-807
- Kulakevich, Tatsiana 2015. "Political Parties in Belarus – Do They Really Matter?", *Belarus Digest*. 16 Juni 2015. [Elektronisk] <https://belarusdigest.com/story/political-parties-in-belarus-do-they-really-matter/> Hämtdatum: 2017-12-14
- Lipset, Seymour, Martin - Martin, Trow - James, Coleman. 1956. "Union Democracy: the inside politics of the International Typographical Union". New York: Free Press
- Lissabon 1996, Organizations for security and co-operation in Europe, 1996, Lissabon declaration. 3 december 1996 tillgänglig: <http://www.osce.org/mc/39539?download=true>
- Martí, José Luis (2017) Pluralism and consensus in deliberative democracy, *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 20:5, 556-579
- Moser, Robert G.& Allison C. White (2017) Does electoral fraud spread? The expansion of electoral manipulation in Russia, *Post-Soviet Affairs*, 33:2, 85-99.
- OIO 2017 = Byrån för intern översikt. 2017. *OSCE Office of Internal Oversight*. Organizations for security and co-operation in Europe: Office of Internal Oversight. 2017 [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/resources/factsheets/office-of-internal-oversight?download=true>. Hämtdatum 2017-12-07
- OSCE 2015. = Organizations for security and co-operation in Europe webbplats. 2015. *Funding and budget* [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/who/86>. Hämtdatum: 2017-12-04
- OSCE 2016 b, Organisationen för samarbete och säkerhet i Europa. *Annual Report 2016*. Organizations for security and co-operation in Europe. 2016. [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/annual-report/2016?download=true>. Hämtdatum: 2107-12-07
- OSCE 2016. a, *Factsheet: What is the OSCE?* Organization of Security and Cooperation in Europe. Augusti 2016. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.osce.org/whatistheosce/factsheet?download=true> Hämtdatum: 2017-11-30
- OSCE a = Organization for security and co-operation in Europe. Webbplats. *OSCE/OSCE Key Documents* [Elektronisk] tillgänglig:

- <http://www.osce.org/resources/csce-osce-key-documents> Hämtdatum: 2017-12-19
- OSCE b = Organizations for security and co-operation in Europe webbplats. 2017. *Who we are* [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/chairmanship/108325>. Hämtdatum: 2017-12-06
- OSCE c = Organizations for security and co-operation in Europe webbplats. 2017. *What we do* [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/chairmanship/108323>. Hämtdatum: 2017-12-07
- OSCE d = Organizations for security and co-operation in Europe. *Former OSCE chairpersons-in-office*. [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/cio/199871>. Hämtdatum: 2017-12-06
- OSCE e = Organizations for security and co-operation in Europe webbplats. 2017. *Funding and budget* [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/funding-and-budget>. Hämtdatum: 2017-12-04
- OSCE f = Organization for security and co-operation in Europe. Webbplats. *Resources* [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.osce.org/resources> Hämtdatum: 2017-12-20
- OSCE PA a = Organizations for security and co-operation in Europe: Parliamentary Assemblys webbplats, *International secretariat* [Elektronisk] tillgänglig: <https://www.oscepa.org/about-osce-pa/international-secretariat> . Hämtdatum: 2017-12-05
- OSCE PA b. = organisationen för samarbete och säkerhet i Europa: Parlamentet. 2017. OSCE PA 2017. Organizations for security and co-operation in Europe: the Parliamentary Assembly, [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.oscepa.org/documents/factsheet/669-factsheet-english/file>. Hämtdatum: 2017-12-03
- Paris 1990, Organization for security and cooperation in Europe, 1990, Paris Declaration, 19-21 November 1990. Tillgänglig: <http://www.osce.org/mc/39516?download=true>
- Prot. PC.DEC/1252/Corr.1. OSSE permanenta rådet protokoll 1 juni 2017. Regeringskansliet. 2015. *OSSE*. Maj 2015 [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/internationella-organisationer-och-samarbeten/osse/> Hämtdatum: 2017-12-01
- RJ:S 2015. "Demokrati bortom nationalstaten - transnationella aktörer och globala styrformer" Makadam förlag: Malmö
- RofP 2006. 1 november. *Rules of procedure*. Bryssel: Ministerial council, Organizations for security and co-operation in Europe. Tillgänglig: <http://www.osce.org/mc/22775?download=true>
- RofPpa 2017. 25 mars. *Rules of procedure*. Organizations for security and co-operation in Europe: Parliamentary Assembly. Tillgänglig: <http://www.oscepa.org/documents/rules-of-procedure/1832-rules-of-procedure-english/file>
- RWB - Reporters Without Borders 2017. *Index Details: Data of Press Freedom Ranking 2017*. [Elektronisk] https://rsf.org/en/ranking_table Hämtdatum: 2017-12-14

- Schenk, Caress, 2012. "Nationalism in the Russian media: content analysis of newspaper coverage surrounding conflict in Stavropol, 24 May– 7 June 2007", *Nationalities Papers* Vol. 40, No. 5, s. 783 –805
- Skr. 2016/17:11. Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under helåret 2015 och första halvåret 2016. Regeringens skrivelse
- SOU 2010:22. *III Genevekonventionen*
- Tallberg, Jonas - Thomas, Sommerer - Theresa, Squatrito - Christer, Jönsson. 2013. "The Opening Up of International Organizations: Transnational Access in Global Governance". New York: Cambridge University Press
- Tallberg, Jonas. 2013. "EU:s politiska system". Lund: Studentlitteratur femte uppl.
- Transparency International. Vad är korruption?. [Elektronisk] tillgänglig: <http://www.transparency-se.org/Korruption.html>. Hämtdatum: 2017-12-05
- U.S Helsinki Commission a. United States [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.csce.gov/country/united-states-america> Hämtdatum: 2017-12-05
- U.S Helsinki Commission b. United States [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.csce.gov/international-impact/press-and-media/press-releases/religious-freedom-violations-osce-region-topic> Hämtdatum: 2017-12-15
- U.S Helsinki Commission c. United States [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.csce.gov/international-impact/osce-human-dimension-implementation-meeting-2015> Hämtdatum: 2017-12-15
- Zellner, Wolfgang. 2005. "Russia and the OSCE: From High Hopes to Disillusionment", i *Cambridge Review of International Affairs*, vol 18, nr, 3 s. 389-402.